

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (UE) 2017/1649**z dnia 27 kwietnia 2017 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego za rok budżetowy 2015**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego za rok budżetowy 2015,
 - uwzględniając art. 94 Regulaminu i załącznik IV do Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej oraz opinię Komisji Transportu i Turystyki (A8-0087/2017),
- A. mając na uwadze, że zgodnie ze sprawozdaniem finansowym ostateczny budżet Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego (zwanej dalej „Agencją”) na rok budżetowy 2015 wyniósł 204 907 790 EUR, co stanowi wzrost o 11,58 % w porównaniu z 2014 r.; mając na uwadze, że 18,27 % budżetu Agencji pochodzi z budżetu Unii;
- B. mając na uwadze, że Trybunał Obrachunkowy (zwany dalej „Trybunałem”) w swoim sprawozdaniu dotyczącym sprawozdania finansowego Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego za rok budżetowy 2015 (zwanym dalej „sprawozdaniem Trybunału”) stwierdził, iż uzyskał wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe Agencji jest wiarygodne oraz że transakcje leżące u jego podstaw są legalne i prawidłowe;
- C. mając na uwadze, że w ramach procedury udzielania absolutorium organ udzielający absolutorium podkreśla szczególne znaczenie dalszego wzmocnienia legitymacji demokratycznej instytucji Unii poprzez poprawę przejrzystości i odpowiedzialności, wdrażanie koncepcji budżetowania celowego oraz właściwe zarządzanie zasobami ludzkimi,

Zarządzanie budżetem i finansami

1. zwraca uwagę, że wysiłki związane z monitorowaniem budżetu w ciągu roku budżetowego 2015 doprowadziły do osiągnięcia wskaźnika wykonania budżetu w wysokości 98 %, co oznacza wzrost o 0,9 % w porównaniu z rokiem 2014; ponadto zauważa, że wskaźnik wykonania w odniesieniu do środków na płatności wyniósł 91 %;
2. zauważa, że nieznaczne zmniejszenie zobowiązań na pokrycie kosztów pracowników w wysokości 539 000 EUR spowodowane było łącznie skutkami odchodzenia pracowników Agencji w ciągu roku (19 pracowników tymczasowych i 3 pracowników kontraktowych) i podjęcia funkcji przez nowych pracowników (23 pracowników tymczasowych i 3 pracowników kontraktowych), którzy podjęli pracę głównie w ciągu ostatnich trzech miesięcy roku; zauważa ponadto, że wydatki na pracowników, wyrażone jako odsetek łącznego budżetu na 2015 r., spadły o 1,7 % i wynoszą obecnie 53 % łącznego budżetu;
3. zauważa, że zobowiązania na wydatki administracyjne wzrosły w ujęciu bezwzględnym o 5 692 000 EUR (3,8 %) do 21 949 000 EUR i stanowią łącznie 15,7 % budżetu Agencji; zauważa, że wzrost ten spowodowany jest głównie kosztami zbliżającego się w 2016 r. przeniesienia Agencji do nowej siedziby oraz ze związanym z tym wzrostem inwestycji informatycznych;
4. z zadowoleniem przyjmuje podjęte przez Agencję w 2015 r. starania na rzecz ulepszenia planowania i monitorowania, zwłaszcza w odniesieniu do wskaźnika wykonania budżetu, zarządzania umowami ramowymi oraz terminowego dostarczania kadry kierowniczej wyższego szczebla informacji zwrotnych dotyczących zagrożeń i opóźnień;

Zobowiązania i przeniesienia

5. zauważa, że zgodnie ze sprawozdaniem Trybunału kwota przeniesionych środków, na które zaciągnięto zobowiązania, wyniosła w tytule II (wydatki administracyjne) 4 400 000 EUR (20,2 %) w porównaniu z 2014 r., kiedy to kwota ta wyniosła 3 600 000 EUR (22 %); zwraca ponadto uwagę, że poziom przeniesionych środków, na które zaciągnięto zobowiązania, wyniósł w tytule III (wydatki operacyjne) 2 000 000 EUR (32,0 %), podczas gdy w 2014 r. wyniósł 2 000 000 EUR (38,1 %); uznaje, że te przeniesienia związane są głównie z rozwiązaniami informatycznymi, które zostały zamówione pod koniec roku, a także z działaniami o charakterze regulacyjnym i projektami badawczymi, których czas realizacji wykracza poza 2015 r.;

6. odnotowuje, że przeniesienia często mogą być często częściowo lub całkowicie uzasadnione wieloletnim charakterem programów operacyjnych agencji, niekoniecznie oznaczają niedociągnięcia w planowaniu i wykonaniu budżetu oraz nie zawsze są sprzeczne z zasadą jednoroczności budżetu, zwłaszcza jeśli są planowane z wyprzedzeniem i przedstawiane Trybunałowi;

Postępowania o udzielenie zamówienia i procedury naboru pracowników

7. zauważa, że po przejściu reorganizacji Agencja przeprowadziła 24 procedury naboru z list rezerwowych oraz zorganizowała 33 zewnętrzne procedury naboru i 80 wewnętrznych procedur naboru, dzięki czemu pod koniec roku osiągnęła pełne zatrudnienie; zauważa ponadto, że Agencja ma uwzględnić w swoim sprawozdaniu rocznym za 2016 r. podział pracowników według kategorii i sektora oraz według źródła finansowania ich działalności;
8. na podstawie informacji przekazanych przez Agencję odnotowuje, że w drugiej połowie 2015 r. Agencja przyjęła nowe zasady dotyczące ogólnych przepisów wykonawczych mających zastosowanie do procedur regulujących zatrudnianie pracowników zatrudnionych na czas określony i korzystanie z tych pracowników na mocy art. 2 lit. f) warunków zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej; uznaje ponadto, że te nowe zasady propagują mobilność wewnętrzną i mobilność wśród agencji, a także harmonizują przepisy dotyczące zewnętrznych procedur naboru;
9. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Agencja stopniowo zmienia swoje podejście do naboru pracowników, przechodząc od podejścia reaktywnego (ustalenie potrzeb w zakresie wypełniania luk, automatyczne zastępowanie odchodzących pracowników) do podejścia proaktywnego (planowanie perspektywiczne, ustalanie priorytetów i przesunięcia, a także dostosowywanie potrzeb w zakresie zasobów do ogólnych celów strategicznych);
10. na podstawie informacji uzyskanych od Agencji odnotowuje, że Agencja podniosła poziom planowania i monitorowania postępowań o udzielenie zamówień; zauważa zwłaszcza że Agencja wdrożyła kwartalne monitorowanie budżetowe, posiedzenia *ad hoc* poświęcone planowaniu zamówień, a także, iż zdaje ona regularnie sprawę najwyższej kadrze kierowniczej w celu zwrócenia uwagi na ewentualne opóźnienia lub zagrożenia dla wdrożenia; zauważa, że Agencja opracowała wraz z zainteresowanymi stronami w Agencji umowę o gwarantowanym poziomie usług w zakresie zamówień publicznych i zarządzania umowami oraz wdrożyła dodatkowe narzędzia monitorowania, takie jak monitorowanie terminów wygasania umów oraz przedłużenia umów, scentralizowane monitorowanie wykorzystania umów ramowych, a także zwiększony dostęp do dokumentów i informacji za pomocą systemu informatycznego;
11. odnotowuje wyniki drugiej analizy porównawczej dotyczącej stanowisk w Agencji, która wykazała, że 13,8 % personelu zajmuje się wsparciem administracyjnym i koordynacją, 79,5 % – zadaniami operacyjnymi, a 6,7 % – kontrolą i zadaniami finansowymi; odnotowuje ponadto przeniesienie stanowisk z kategorii administracyjnych do operacyjnych (+ 0,8 %); uważa, że w następnym sprawozdaniu rocznym należy ująć również podział pracowników według kategorii i sektora oraz według źródła finansowania ich działalności (opłaty i należności czy dotacje Unii), aby zapewnić bardziej szczegółowy obraz wymaganych zasobów; zauważa, że Agencja po raz pierwszy obsadziła wszystkie stanowiska zgodnie z ustalonym planem;
12. zauważa, że w 2015 r. Agencja rozpoczęła 33 postępowania o udzielenie zamówień o wartości ponad 60 000 EUR, w tym 12 postępowań w ramach wsparcia projektu MOVE2016; zauważa ponadto, że zawarto około 350 umów specjalnych w ramach umów ramowych oraz 200 umów o niskiej wartości;
13. zwraca uwagę, że możliwa jest dalsza poprawa planowania Agencji w zakresie udzielania zamówień, w szczególności w odniesieniu do umów ramowych;

Zapobieganie konfliktom interesów i zarządzanie nimi oraz przejrzystość

14. z zadowoleniem przyjmuje właściwe zapobieganie konfliktom interesów i zarządzanie nimi oraz oczekuje, że Parlament, Rada i opinia publiczna będą corocznie informowane o wynikach tych działań i o wszelkich krokach podjętych w ich następstwie;
15. przyjmuje do wiadomości, że w listopadzie 2014 r. Agencja przyjęła strategię w zakresie zwalczania nadużyć finansowych w celu wzmocnienia skutecznego zapobiegania nadużyciom finansowym i wykrywania ich, a także w celu opracowania procedur zwalczania nadużyć; zauważa z zadowoleniem, że w 2015 r. nie zgłoszono przypadków nadużyć;
16. zauważa, że w drugiej połowie 2015 r. i w ciągu 2016 r. Agencja dokonała ponownej oceny swojego systemu oraz środowiska kontroli, a także, że nadal prowadzi w tym zakresie kontrolę; zauważa, że głównym wynikiem tego procesu było to, że Agencja opracowała specjalny kodeks postępowania dla ekspertów zewnętrznych, którzy wspierają prace Agencji, obejmujący politykę w dziedzinie konfliktu interesów oraz oświadczenie zapoznania się z kodeksem i wyrażenia na niego zgody;

17. odnotowuje, że Agencja opublikowała na swojej stronie internetowej deklarację o braku konfliktu interesów i życiorysy członków zarządu; ubolewa jednak, że niektóre życiorysy wciąż nie zostały opublikowane, a w innych istnieją pewne niespójności; zauważa ponadto, że Agencja wprowadziła politykę w dziedzinie zapobiegania konfliktom interesów i zarządzania nimi, która uwzględnia jej pracowników zewnętrznych, pracowników tymczasowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych; ubolewa jednak, że Agencja nie przewidziała żadnych kontroli poprawności merytorycznej deklaracji o braku konfliktu interesów ani procesu ich aktualizacji; zachęca Agencję do zaradzenia tej sytuacji w celu zapewnienia niezbędnego nadzoru publicznego i kontroli nad zarządzaniem; zwraca uwagę, że Agencja określiła i wdrożyła przepisy wewnętrzne dotyczące informowania o nieprawidłowościach;
18. z zaniepokojeniem zauważa, że Agencja nie podjęła konkretnych inicjatyw mających na celu zwiększenie przejrzystości w zakresie jej kontaktów z zainteresowanymi stronami i lobbystami; wzywa Agencję do prowadzenia proaktywnej polityki w odniesieniu do przejrzystości lobbingu;

Audyty wewnętrzne

19. odnotowuje, że Służba Audytu Wewnętrznego Komisji (IAS) przeprowadziła przegląd działań otwartych w związku z poprzednimi kontrolami; zwraca ponadto uwagę na ustalenie IAS, że wdrożonych zostało 10 z 11 działań podlegających przeglądowi w związku z wcześniejszymi kontrolami, a jedno pozostałe do realizacji działanie miało zostać zakończone w grudniu 2015 r. wraz z ogłoszeniem dokumentu dotyczącego planowania wieloletniego na lata 2017–2020; uznaje ponadto, że w lutym 2016 r. to ostatnie działanie zostało uznane przez IAS za wdrożone;
20. zwraca uwagę, że w 2015 r. jednostka audytu wewnętrznego wykonała osiem kontrolnych zadań atestacyjnych w Agencji; zauważa, że główne zalecenia wynikające z prac jednostki audytu wewnętrznego w 2015 r. zostały wdrożone w 2016 r.; oczekuje na kolejne sprawozdanie roczne Agencji i dalsze szczegóły dotyczące tych kontroli;

Kontrola wewnętrzna

21. zauważa, że w 2015 r. Agencja przeprowadziła ocenę roczną norm zarządzania Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego, która obejmowała zarówno normy ICS, jak i ISO; uznaje, że w drodze oceny ustalono, że system zarządzania Agencji jest zgodny z właściwymi normami zarządzania dzięki solidnemu systemowi monitorowania, który został wprowadzony zarówno na szczeblu zarządzania, jak i procesów; zauważa, że określono pewne możliwości poprawy w zakresie ciągłości działania oraz zarządzania informacjami i dokumentami; przyjmuje do wiadomości, że Agencja opracowała plan działania w celu określenia ram polityki oraz głównych etapów planu wdrażania; przyjmuje ponadto do wiadomości, że w pierwszej połowie 2016 r. Agencja zakończyła proces naboru urzędnika ds. ciągłości działania;
22. zauważa, że w 2015 r. przeprowadzono 18 kontroli *ex post* dotyczących zwrotu kosztów podróży służbowych, procedur udzielania zamówień publicznych, podmiotów świadczący usługi certyfikacyjne i transakcji związanych z usługami korporacyjnymi; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wszystkie skontrolowane transakcje były legalne i prawidłowe;

Inne uwagi

23. podkreśla kluczową rolę Agencji w zapewnianiu najwyższego możliwego poziomu bezpieczeństwa lotniczego w Europie; zwraca uwagę, że Europa potrzebuje wspólnego europejskiego systemu oceny i alarmowania, zwłaszcza w kontekście przelotów nad strefami konfliktów; w związku z szybko rozwijającym się sektorem lotnictwa cywilnego, o czym świadczy coraz popularniejsze korzystanie z bezzałogowych statków powietrznych („dronów”), podkreśla, że Agencji należy zapewnić niezbędne zasoby finansowe, materialne i kadrowe, aby mogła ona skutecznie wykonywać swoje zadania regulacyjne i wykonawcze w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony środowiska, nie podważając jednak nigdy jej niezależności i bezstronności;
24. wskazuje, że zmiana rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 ⁽¹⁾ przewiduje poszerzenie zakresu kompetencji Agencji oraz że w związku z tym rola, jaką odgrywają nowe technologie, takie jak zdalnie kierowane bezzałogowe systemy powietrzne, musi zostać w pełni uwzględniona w momencie wyznaczania nowych kompetencji; podkreśla znaczenie przyznania Agencji odpowiednich funduszy, aby zapewnić jej pomyślne przejęcie tych nowych obowiązków, jak również znaczenie zapewnienia jej odpowiednich zasobów kadrowych, aby mogła realizować dodatkowe zadania; podkreśla, że stanowiska w Agencji (w tym powiązane emerytury), które są w pełni finansowane przez branżę i w związku z tym nie mają wpływu na budżet Unii, nie powinny podlegać żadnej obowiązkowej redukcji personelu;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 z dnia 20 lutego 2008 r. w sprawie wspólnych zasad w zakresie lotnictwa cywilnego i utworzenia Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego oraz uchylające dyrektywę Rady 91/670/EWG, rozporządzenie (WE) nr 1592/2002 i dyrektywę 2004/36/WE (Dz.U. L 79 z 19.3.2008, s. 1).

25. wyraża zadowolenie z przyjęcia przez zarząd dokumentu dotyczącego programowania wieloletniego na okres 2016–2020 obejmującego strategię Agencji, cele wieloletnie oraz działania roczne;
26. zauważa, że Agencja oraz niemieckie Ministerstwo Transportu uzgodniły niedawno treść porozumienia w sprawie siedziby Agencji, a porozumienie to zostało następnie podpisane w grudniu 2016 r.; przyjmuje do wiadomości, że porozumienie to oczekuje obecnie na ratyfikację przez niemiecki Bundestag, zgodnie z wymogami krajowego systemu prawnego; zauważa ponadto, że oczekuje się, iż po przeniesieniu Agencji roczne koszty na metr kwadratowy będą o 20 % niższe niż w poprzedniej siedzibie; uznaje, że to obniżenie kosztów umożliwi zapewnienie lepszej infrastruktury, co oznacza, że działania, które uprzednio miały miejsce w wynajmowanych *ad hoc* pomieszczeniach, będą mogły być organizowane w głównym budynku;
27. z niepokojem odnotowuje brak równowagi pod względem płci wśród członków zarządu Agencji i ich zastępców (23 % kobiet i 77 % mężczyzn); apeluje do Agencji o skorygowanie tego braku równowagi oraz o jak najszybsze poinformowanie Parlamentu o wynikach podjętych działań;
28. w odniesieniu do innych uwag towarzyszących decyzji w sprawie absolutorium, które mają charakter przekrojowy, odsyła do swojej rezolucji z dnia 27 kwietnia 2017 r. ⁽¹⁾ w sprawie wyników, zarządzania finansami i kontroli agencji.

⁽¹⁾ Teksty przyjęte w tym dniu, P8_TA(2017)0155 (zob. s. 372 niniejszego Dziennika Urzędowego).